

Posvátný strom, který léčí

Obyčejný strom, řeknete si před památným dubem v remíze mezi Zavidovem a Václavy. Nevyniká stářím (asi 100 let) ani velikostí (je vysoký zhruba dvacet metrů a obvod kmene má necelé čtyři metry), ve volné krajině sice vyniká, v lese byste ho však snadno přehlédli. Nechte si však nejdřív vyprávět o tajemné a léčivé moci dubů a teprve pak suďte, je-li skutečně tak obyčejný. Dub byl prvním stromem

světa a jeho kořeny sahají až do podsvětí, učí řecká mytologie, posvátnou úctu měli k dubům Slované, Germáni i Keltové, byl pro ně symbolem síly, vytrvalosti a dlouhověkosti, byl stromem jejich hromovládých bohů (snad proto, že častěji než jiné stromy přitahuje blesky), pod jejich korunami konali mystické obřady, keltští druidové vyřezávali z dubových větví své magické hole, mít při sobě kousek dubového dřeva znamenalo nejlepší ochranu před zlem, žaludy sesbírané při úplňku zázračně působily na myšlení. Od prastarých dob má dub své pevné místo i v lékařství a léčitelství „Vaření listů dubové, jitrocíl, růži, jahodník, lékořici a pítí zvrhedování plic a jich ranění zavírá. Traňk vařený z listů dubového dává se proti plynutí břicha, žaludku a proti červené, i těm, kteříž krví chrkají, tracení odjímá. Prach z listů rány vymývá. Vaření listů v víně červeném s aloe a s myrhou a tím usta vymývati, smrad odjímá, zuby tvrdí, maso okolo zubův ztenčuje, hojí, svaluje a zavírá,“ napsal italský lékař Petr Ondřej Matthioli ve svém proslulém Herbáři, jinak bylináři velmi užitečném, který kolem poloviny 16. století upravil do češtiny Tadeáš Hájek z Hájku. Nápoj vařený z žaludů nebo listů doporučuje Matthioli proti otravě jedem, jádro dubových čepiček jako lék na bolesti zkažených zubů, prach z hálek prý zastavuje krvácení. Protizánětlivé, svíravé a protikrvácivé účinky výtažků z dubové kůry využívá lékařství dodnes, lidové léčitelství doporučuje koupel z odvaru dubové kůry při omrzlinách, otocích nebo pocení nohou. Využití dubu však je a bylo ještě mnohostrannější. Například z mletých pražených žaludů se vařila káva, z hálek, zvaných také duběnky, bublinky nebo dubová jablíčka, zase výborný inkoust a byly i prostředkem k věštění budoucnosti. Velké háčky bez dírek od červů lidé krájeli začátkem roku na dvě poloviny a pokud uvnitř našli mouchu, čekali toho roku válku, červ uvnitř znamenal neúrodu a pavouk mor.

GPS (WGS 84) – N50 03.722 E13 36.494

www.Rakovnicko.info
turistický průvodce Rakovnickem

Výletník vznikl ve spolupráci turistického průvodce www.Rakovnicko.info a týdeníku Raport.
Text: Roman Hartl, Markéta Polívková. Zpracovala kancelář Svazku měst a obcí Rakovnicka v roce 2006.